

Tjänsteutlåtande

Utfärdat: 2024-08-22

Diarienummer: N608-1550/24

Handläggare: Helena Lindberg

E-post: helena.lindberg@forskola.goteborg.se

Yttrande över motion om att införa bönepolicy för personal

Förslag till beslut

Förskolenämnden avstyrker motionen om en bönepolicy med hänvisning till befintlig lagstiftning.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har översänt en motion av Agneta Kjaerbeck (SD), Jörgen Fogelklou (SD) och Sanda Anton Henriksson (SD) om en bönepolicy för personalen inom sektor för funktionsstöd, förskola och äldreomsorg. Motionärerna föreslår att införa en bönepolicy med syfte att säkerställa en sund balans mellan verksamhetens effektivitet och religiösa behov.

Av motionen framgår att en bönepolicy kan bidra till att religiösa ritualer på arbetsplatser inte stör arbetsflödet och blir en negativ påverkan på arbetsmiljön för både religionsutövare och kollegor. Motionärerna beskriver hur tydliga regler kan skapa en inkluderande och respektfull arbetsmiljö där alla medarbetare vet vad som förväntas av dem. Detta anses bidra till attraktiva arbetsplatser och ökad produktivitet och arbetsro.

Policy för en bönefri arbetstid föreslås ha stadengemensamma generella principer, i likhet med policy för rökfri arbetstid som är inkluderad i riktlinjen för arbetsmiljö, medarbetarskap och chefskap.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Barnkonventionen

Förvaltningens hantering ligger i linje med nämndens ansvar i skollagen och därmed även i enlighet med barnkonventionens intentioner.

Samverkan

Information har skett med de fackliga organisationerna vid förvaltningssamverkan den 18 september 2024.

Bilaga

Motion av Agneta Kjaerbeck (SD), Jörgen Fogelklou (SD) och Sanda Anton Henriksson (SD) om en bönepolicy för personalen inom sektorn för funktionsstöd, förskola och äldreomsorg.

Ärendet

Kommunstyrelsen har översänt en motion av Agneta Kjaerbeck (SD), Jörgen Fogelklou (SD) och Sanda Anton Henriksson (SD) om en bönepolicy för personalen inom sektor för funktionsstöd, förskola och äldreomsorg. Förskolenämnden ska inkomma med svar till stadsledningskontoret senast 30 september 2024.

Beskrivning av ärendet

Av motionen framgår att en bönepolicy kan bidra till att religiösa ritualer på arbetsplatser inte stör arbetsflödet och blir en negativ påverkan på arbetsmiljön för både religionsutövare och kollegor. Motionärerna beskriver hur tydliga regler kan skapa en inkluderande och respektfull arbetsmiljö där alla medarbetare vet vad som förväntas av dem. Detta anses bidra till attraktiva arbetsplatser och ökad produktivitet och arbetsro.

Policy för en bönefri arbetstid föreslås ha stadengemensamma generella principer, i likhet med policy för rökfri arbetstid som är inkluderad i riktlinjen för arbetsmiljö, medarbetarskap och chefskap.

Frågan är känd för förvaltningen och anses inte bidra till konflikt mellan arbetsgivare och arbetstagare. Rektor har i uppdrag att skapa förståelse och kunskap hos medarbetare om aktuell lagstiftning. För ärendet är främst nedan lagar aktuella.

Arbetstidslagen

Olika lagar reglerar vad man får göra på sin betalda arbetstid. I arbetstidslagen (1982:673) regleras arbetstagarens ansvar för sina arbetsuppgifter och mot arbetsgivaren. Där beskrivs arbetstagarens skyldigheter, som bland annat innebär att det inte är tillåtet för arbetstagare att lämna arbetsplatsen på arbetstid för att exempelvis besöka bank, gå till läkare eller gå undan för ett utövande av religion.

Två av lagens paragrafer reglerar raster (15§) och pauser (17§). På rast (15§) beslutar arbetstagaren vad hen vill göra, rasten ska vara schemalagd. Då har arbetstagaren möjlighet att gå undan och utöva sin religion, så länge det inte kränker någon annans frihet från religion, se nedan.

Därtill ingår pauser (17§) i arbetstiden. Pauser avser några minuter per timme. Dessa är betald arbetstid, och kan ej schemaläggas. De ska tas när det passar verksamheten och anpassas till arbetsflödet. Då har arbetstagaren möjlighet att gå undan för en kort stund för bön på samma sätt som den oplanerade tiden kan användas för att hämta kaffe. Även vid paus, ska arbetstagaren gå undan vid utövande av sin religion.

Regeringsformen

Kapitel 2 i regeringsformen omfattar religionsfrihet. Religionsfriheten regleras i tryckfrihetsförordningen som syftar till att säkerställa ett fritt meningsutbyte, en fri och allsidig upplysning och ett fritt konstnärligt skapande (1§)

Här regleras även individens rätt till frihet *från* religion, religiös påverkan och symboler. Lagen tillämpats till exempel, men ej uteslutande, för allmänna utrymmen. Dessa ska vara

fria från religiösa uttryck, handlingar och symboler. Arbetstagare har rätt att inte bli utsatt för religion, trosuppfattning eller utövning av densamma. Religionsutövare måste dra sig undan vid bön- eller trosutövande.

Förvaltningens bedömning

Det ligger i förvaltningens och varje chefs ansvar att tydligt markera och vidta nödvändiga åtgärder, i de fall personal inte agerar i enlighet med de lagar arbetet och verksamheten vilar på och regleras av. På enskilda förskolor har förfrågningar om bön förekommit. Det har vid dessa fall inte inneburit en intressekonflikt utan rektor har hänvisat till den lagstiftning som beskrivs ovan.

Johan Olofson

Malin Welin

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef Styrning och ledning

Expedieras till: stadsledningskontoret@stadshuset.goteborg.se

Märk svaret med diarienummer SLK-2024-00518